

ALEXANDRE DUMAS

Contele de Monte-Cristo

*

Traducere de Ion Pas
Prefață de Catrinel Popa

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

<i>Efectul Monte-Cristo</i> (Prefață de Catrinel Popa)	7
<i>Notă asupra ediției</i>	17

CONTELE DE MONTE CRISTO

Capitolul 1 – <i>Marsilia. Sosirea</i>	21
Capitolul 2 – <i>Tatăl și fiul</i>	31
Capitolul 3 – <i>Catalanii</i>	39
Capitolul 4 – <i>Complot</i>	50
Capitolul 5 – <i>Ospățul de logodnă</i>	57
Capitolul 6 – <i>Substitutul procurorului regal</i>	71
Capitolul 7 – <i>Interogatoriul</i>	82
Capitolul 8 – <i>Castelul d’If</i>	94
Capitolul 9 – <i>Seara logodnei</i>	106
Capitolul 10 – <i>Micul cabinet de la Tuileries</i>	113
Capitolul 11 – <i>Căpcăunul din Corsica</i>	122
Capitolul 12 – <i>Tatăl și fiul</i>	131
Capitolul 13 – <i>Cele o sută de zile</i>	138
Capitolul 14 – <i>Prizonierul furios și prizonierul nebun</i>	148
Capitolul 15 – <i>Numărul 34 și numărul 27</i>	161
Capitolul 16 – <i>Un savant italian</i>	179
Capitolul 17 – <i>Camera abatelui</i>	190
Capitolul 18 – <i>Comoara</i>	211
Capitolul 19 – <i>A treia criză</i>	224
Capitolul 20 – <i>Cimitirul castelului d’If</i>	235

Capitolul 21 – <i>Insula Tiboulen</i>	240
Capitolul 22 – <i>Contrabandiștii</i>	253
Capitolul 23 – <i>Insula Monte-Cristo</i>	261
Capitolul 24 – <i>Înmărmurire</i>	270
Capitolul 25 – <i>Necunoscutul</i>	280
Capitolul 26 – <i>Hanul de la Pont du Gard</i>	286
Capitolul 27 – <i>Istorisirea</i>	300
Capitolul 28 – <i>Registrelle închisorilor</i>	315
Capitolul 29 – <i>Casa Morrel</i>	322
Capitolul 30 – <i>Cinci septembrie</i>	337
Capitolul 31 – <i>Italia. Sindbad Marinarul</i>	354
Capitolul 32 – <i>Trezire</i>	382
Capitolul 33 – <i>Bandiți romani</i>	388
Capitolul 34 – <i>Apariția</i>	422
Capitolul 35 – <i>La Mazzolata</i>	448
Capitolul 36 – <i>Carnavalul de la Roma</i>	464
Capitolul 37 – <i>Catacombele de la San Sebastian</i>	485

MARSILIA. SOSIREA

În ziua de 24 februarie 1815, santinela de la Notre-Dame de la Garde semnală *Faraonul*, corabie cu trei catarge, care venea din Smirna, Triest și Napoli.

Potrivit obiceiului, o barcă porni îndată din port, o luă pe lângă castelul d'If și abordă nava între capul Morgion și insula Rion.

Îndată, tot potrivit obiceiului, platforma portului Saint-Jean se umplu de curioși, căci sosirea unui vas la Marsilia este întotdeauna un eveniment, mai ales când vasul acesta, cum era cazul *Faraonului*, fusese construit, înzestrat cu cele necesare, încărcat în șantierele vechiului oraș Phoceea, și când el aparținea unui armator din oraș.

Între timp, vasul trecuse cu bine prin strâmtoarea pe care cine știe ce zguduitură vulcanică o săpase între insula Calasareigne și insula Jaros; ocolise Pomègue și se apropia cu toate pânzele întinse, dar așa de încet și cu un aer așa de trist încât, cu instinctul care presimte o nenorocire, curioșii se întrebau ce accident se putuse întâmpla la bord. Totuși, experții în navigație recunoșteau că, dacă s-a întâmplat vreun accident, nu i s-a putut întâmpla vasului, fiindcă acesta înainta în toate condițiile unei nave cârmuite perfect: ancora ei era slobodă, gata să fie aruncată, frânghiile erau desfăcute, iar lângă cârmaciul care se pregătea să îndrume *Faraonul* prin strâmta intrare a portului Marsiliei se afla un tânăr cu gesturi rezeși și cu ochi iscoditori ce supraveghea fiecare mișcare a vasului și veghea fiecare ordin al cârmaciului.

Neliniștea nelămurită, care plana asupra mulțimii, cuprinsese în mod special pe unul dintre spectatorii de pe esplanada Saint-Jean în așa fel, încât acesta nu mai avu răbdare să aștepte intrarea vaporului în port; sări într-o barcă și vâsli spre *Faraonul* pe care îl ajunsese în fața micului golf Réserve.

Când îl văzu pe om sosind, tânărul marinar părăsi postul de lângă cârmaci și se sprijini, cu pălăria în mână, de parapetul vasului.

Un tânăr între optsprezece și douăzeci de ani, înalt, zvelt, cu ochi negri, frumoși și cu păr ca abanosul; în toată ființa sa era acel aer de calm și de hotărâre, specific celor deprinși din copilărie să lupte cu primejdia.

– A, dumneata ești, Dantès? strigă omul cu barca. Ce s-a întâmplat și ce-i tristețea asta la bord?

– O mare nenorocire, domnule Morrel! răspunse tânărul, o mare nenorocire, mai ales pentru mine, în apropiere de Civitavecchia l-am pierdut pe bravul căpitan Leclère.

– Dar încercătura? întrebă repede armatorul.

– Ea a ajuns cu bine, domnule Morrel și cred c-o să fiți mulțumit în privința aceasta, dar bietul căpitan Leclère...

– Ce i s-a întâmplat? întrebă armatorul cu un aer vădit ușurat, ce i s-a întâmplat bravului căpitan?

– A murit.

– A căzut în mare?

– Nu, domnule, a murit de friguri, în chinuri groaznice.

Apoi, întorcându-se spre oamenii săi:

– Holà hé! spuse el, fiecare la post pentru acostare!

Echipajul ascultă. În aceeași clipă cei opt sau zece mateloți se năpustiră la locurile lor.

Tânărul marinar aruncă o privire scurtă asupra începutului de manevră și, văzând că ordinele se execută, reveni la interlocutorul său.

– Dar cum s-a întâmplat nenorocirea? continuă armatorul, reluând conversația de unde o lăsase tânărul marinar.

– Vai, domnule, în chipul cel mai neașteptat: după o convorbire îndelungată cu comandantul portului, căpitanul Leclère a

părăsit Napoli foarte agitat; peste douăzeci și patru de ceasuri l-a cuprins febra, peste trei zile era mort... I-am făcut funeraliile cunoscute și se odihnește acum, înfășurat într-un hamac, cu o ghiulea de treizeci și șase la picioare și cu una la cap, în dreptul insulei El Giglio. Îi aducem văduvei sale crucea lui de onoare și spada. Merita osteneala ca, după zece ani de război contra englezilor, să moară ca toată lumea în patul lui, continuă tânărul cu un zâmbet melancolic.

– Ei, ce vrei, domnule Edmond, reluă armatorul, care părea că se consolează din ce în ce mai mult, suntem cu toții muritori și e nevoie ca cei vechi să facă loc nou-veniților, altminteri n-am înainta, și din moment ce dumneata mă asiguri că încercătura...

– Este în bună stare, domnule Morrel, garantez. O călătorie pe care vă sfătuiesc să n-o socotiți sub 25.000 de franci beneficiu.

Apoi, pentru că trecuseră de turnul rotund, tânărul marinăr dădu alte comenzi.

– Strângeți pânzele, focul și brigantina! Mai repede!

Ordinul se execută aproape cu tot atâta iuțeală ca pe un vas de război.

– Aduceți pânzele jos!

La ultima comandă, toate pânzele coborâră, iar nava înaintă, alunecând lin, în virtutea inerției.

– Și acum, dacă vreți să urcați, domnule Morrel, spuse Dantès, văzând nerăbdarea armatorului, iată-l pe contabilul dumneavoastră, domnul Danglars, care iese din cabină și care vă va da toate informațiile dorite. Eu sunt nevoit să veghez la acostare și să înalț stegul de doliu pe vas.

Armatorul nu așteaptă să i se spună de două ori. Apucă un cablu zvârlit de Dantès și, cu o iscusință care ar fi făcut cinste unui om de mare, urcă treptele ghintuite în flancul rotunjit al vasului, în timp ce Dantès, înapoiindu-se la postu-i de secund, ceda conversația celui pe care îl anunțase sub numele de Danglars și care, ieșind din cabină, înainta într-adevăr spre armator.

Nou-venitul era un bărbat între douăzeci și cinci și douăzeci și șase de ani, cu figura posomorâtă, slugarnic față de superiori,

obraznic față de subordonați; de aceea, în afară de titlul său de agent contabil, care e totdeauna un motiv de repulsie pentru mateloți, el era îndeobște rău văzut de echipaj în aceeași măsură în care Edmond Dantès era iubit.

– Domnule Morrel, zise Danglars, cunoașteți nenorocirea, nu-i așa?

– Da, da. Bietul căpitan Leclère! Era un om cumsecade și de ispravă.

– Și, mai ales, un marinar excelent, îmbătrânit între cer și apă, așa cum îi stă bine unui om însărcinat cu interesele unei case importante, cum e Morrel și fiul, răspuse Danglars.

– Dar, glăsui armatorul, urmărindu-l din ochi pe Dantès, care căuta locul de acostare, cred că nu e nevoie să fie cineva un marinar atât de bătrân, precum spui dumneata, Danglars, pentru a-și cunoaște meseria; uite-l pe prietenul nostru Edmond, care cred că și-o face pe a sa ca un om ce nu are nevoie să ceară cuiva sfatul.

– Da, spuse Danglars, aruncând asupra lui Dantès o privire piezișă, în care sclipi o fulgerare de ură, da, e tânăr, nu încape îndoială. Căpitanul abia a închis ochii și el a luat comanda, fără să consulte pe nimeni, făcându-ne să pierdem o zi și jumătate în insula Elba, în loc să se întoarcă direct la Marsilia.

– În ce privește comanda navei, declară armatorul, era de datoria lui ca secund; în ce privește pierderea unei zile și jumătate în insula Elba a făcut rău; numai dacă vasul n-a avut cumva vreo stricăciune de reparat.

– Nava era tot așa de sănătoasă cum sunt eu și cum doresc să fiți și dumneavoastră, domnule Morrel, iar ziua aceea și jumătate a fost pierdută din simplu capriciu, pentru plăcerea de a coborî pe uscat; atâta tot.

– Dantès, spuse armatorul, întorcându-se spre tânăr, ia vino încoace.

– Mă iertați, domnule, glăsui Dantès, sunt al dumneavoastră într-o clipă. Apoi, adresându-se echipajului:

– Aruncați ancora! spuse el.

Ancora căzu numaidecât, iar lanțul se desfășură cu zgomot. Dantès rămase la postul său, cu toată prezența cârmaciului, până când și ultima manevră fu încheiată. După aceea comandă:

– Coborâți steagul la mijlocul catargului! Puneți pavilionul în bernă și încrucișați vergile!

– Vedeți, spuse Danglars, pe cuvântul meu, el se și crede căpitan.

– Și este, declară armatorul.

– Da, fără semnătura dumneavoastră și a asociatului dumneavoastră, domnule Morrel.

– La urma urmei, de ce nu l-am lăsa pe postul acesta? spuse armatorul. Știi că e tânăr, dar mi se pare priceput și experimentat în meseria lui.

Peste fruntea lui Danglars trecu un nor.

– Iertați-mă, domnule Morrel, glăsui Dantès, apropiindu-se, acum când nava e acostată, sunt cu totul la dispoziția dumneavoastră; m-ați chemat, nu-i așa?

Danglars se dădu înapoi cu un pas.

– Voiam să te întreb de ce te-ai oprit în insula Elba?

– Nu știu, domnule; m-am oprit ca să îndeplinesc ultima poruncă a căpitanului Leclère, care, murind, mi-a încredințat un pachet pentru marele mareșal Bertrand.

– Și l-ai văzut, Edmond?

– Pe cine?

– Pe marele mareșal.

– Da.

Morrel privi în juru-i și îl trase pe Dantès la o parte.

– Și, cum îi merge împăratului? întrebă el repede.

– Bine, după câte am putut să-mi dau seama.

– Așadar, l-ai văzut și pe împărat?

– A venit la mareșal când eram acolo.

– I-ai spus ceva?

– Nu, el mi-a vorbit, domnule, spuse Dantès, zâmbind.

– Și ce ți-a spus?

– M-a întrebat despre vas, despre plecarea spre Marsilia, despre drumul pe care îl urmasem și despre încărcătura pe care o aveam. Cred că dacă vasul era gol, iar eu eram stăpânul lui, ar fi avut de gând să-l cumpere; i-am spus însă că eu nu sunt decât un simplu secund și că vasul aparține casei Morrel și fiul. „Aha, a spus el, o cunosc. Morrelii sunt armatori din tată în fiu, iar un Morrel servea în același regiment cu mine, pe când mă aflam în garnizoană la Valencia.“

– Într-adevăr, așa e, exclamă armatorul foarte voios, era Policar Morrel, unchiul meu, care a devenit căpitan. Dantès, să-i spui unchiului meu că împăratul și-a amintit de el și ai să vezi cum o să plângă de bucurie. Haide, haide, continuă armatorul, bătându-l pe tânăr, prietenos, pe umăr, ai făcut bine, Dantès, respectând instrucțiunile căpitanului Leclère și oprindu-te în insula Elba, deși, dacă s-ar afla că ai predat un pachet mareșalului și că ai vorbit cu împăratul, lucrul te-ar putea compromite.

– De ce să mă compromită, domnule? întrebă Dantès, eu nu știu ce duceam, iar împăratul nu mi-a pus decât întrebările pe care le-ar fi pus primului venit. Iertați-mă însă, reluă Dantès, uite că sosesc cei de la sănătate și de la vamă; îmi dați voie, nu-i așa?

– Te rog, te rog, dragă Dantès.

Tânărul se depărtă, iar în timpul acesta Danglars se apropie din nou:

– Se pare, nu-i așa, că a justificat cum trebuie acostarea lui în Porto-Ferraio? întrebă acesta.

– Admirabil, scumpe domnule Danglars.

– A, cu atât mai bine, răspunse acesta, căci e totdeauna neplăcut să vezi că un camarad nu-și face datoria.

– Dantès și-a făcut-o pe a sa, răspunse armatorul și nu i se poate imputa nimic. Căpitanul Leclère îi ordonase popasul acela.

– Apropo de căpitanul Leclère, nu v-a predat o scrisoare a lui?

– Cine?

– Dantès.

– Mie, nu. Avea una?